

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRỊNH DOÃN TOẢN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG BỒI DƯỠNG
HỌC SINH GIỎI CÁC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN
Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN
QUẬN HỒNG BÀNG, THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN, NĂM 2017

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

TRỊNH DOÃN TOẢN

**QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG BỒI DƯỠNG
HỌC SINH GIỎI CÁC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN
Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ TRÊN ĐỊA BÀN
QUẬN HỒNG BÀNG, THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG**

Chuyên ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 60.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: TS. ĐINH ĐỨC HỘI

THÁI NGUYÊN, NĂM 2017

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu do tôi thực hiện. Các số liệu, kết luận nghiên cứu trình bày trong luận văn này là trung thực và chưa được công bố ở các nghiên cứu khác.

Tôi xin chịu trách nhiệm về nghiên cứu của mình.

Thái Nguyên, ngày tháng 4 năm 2017

Tác giả luận văn

Trịnh Doãn Toàn

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, em xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Ban giám hiệu Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên, các thầy cô giáo trong Nhà trường đã giúp đỡ em trong suốt thời gian học tập tại trường, đã trang bị cho em những kiến thức cần thiết, tạo điều kiện thuận lợi cho em hoàn thành nhiệm vụ học tập cũng như kết quả nghiên cứu của mình.

Với sự trân trọng và lòng biết ơn sâu sắc, em xin chân thành cảm ơn TS. Đinh Đức Hợi là thầy giáo, người hướng dẫn khoa học đã tận tình chỉ bảo và giúp đỡ em trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Tôi cũng xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ nhiệt tình của cán bộ quản lý, giáo viên, học sinh các trường trung học cơ sở trên địa bàn quận Hồng Bàng, thành phố Hải Phòng cùng các bạn đồng nghiệp và những người thân đã tận tình giúp đỡ, cung cấp tài liệu, số liệu, thông tin bổ ích và động viên, khích lệ tôi trong quá trình học tập nghiên cứu và hoàn thành luận văn này.

Mặc dù bản thân đã có nhiều cố gắng trong quá trình thực hiện đề tài, song không thể tránh khỏi những thiếu sót. Rất mong được sự chỉ dẫn, góp ý và giúp đỡ quý báu của các thầy, cô và các bạn đồng nghiệp để luận văn được bổ sung và hoàn thiện hơn.

Xin trân trọng cảm ơn

Thái Nguyên, ngày tháng 4 năm 2017

Tác giả luận văn

Trịnh Doãn Toàn

MỤC LỤC

Lời cam đoan	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục	iii
Danh mục các từ viết tắt	iv
Danh mục các bảng.....	v
Danh mục các sơ đồ và biểu đồ	vi
MỞ ĐẦU	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	3
3. Đối tượng và khách thể nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phạm vi nghiên cứu	4
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc luận văn.....	5
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI CÁC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ	6
1.1. Tổng quan về vấn đề nghiên cứu.....	6
1.1.1. Trên thế giới	6
1.1.2. Ở Việt Nam.....	8
1.2. Một số khái niệm cơ bản của đề tài	11
1.2.1. Quản lý.....	11
1.2.2. Quản lý giáo dục.....	16
1.2.3. Học sinh giỏi và hoạt động bồi dưỡng HSG	19
1.3. Quản lý hoạt động bồi dưỡng HSG các môn KHTN	22

1.3.1. Vị trí, vai trò, quyền hạn của Hiệu trưởng	22
1.3.2. Quản lý hoạt động bồi dưỡng HSG các môn KHTN	24
1.3.3. Một số yếu tố ảnh hưởng đến quản lý hoạt động bồi dưỡng HSG các môn KHTN ở trường THCS	32
Tiểu kết chương 1	33
Chương 2: THỰC TRẠNG QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI CÁC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở TRƯỜNG THCS QUẬN HỒNG BÀNG, THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG	34
2.1. Một số nét về thực trạng giáo dục quận Hồng Bàng, thành phố Hải Phòng	34
2.1.1. Khái quát về thực trạng phát triển giáo dục quận Hồng Bàng	34
2.1.2. Khái quát về thực trạng giáo dục THCS quận Hồng Bàng, thành phố Hải Phòng	37
2.2. Khái quát về khảo sát thực trạng quản lý hoạt động bồi dưỡng học sinh giỏi các môn học tự nhiên.....	43
2.2.1. Mục đích khảo sát.....	43
2.2.2. Nội dung khảo sát	44
2.2.3. Đối tượng khảo sát.....	44
2.2.4. Phương pháp khảo sát.....	44
2.3. Thực trạng hoạt động bồi dưỡng HSG các môn KHTN ở trường THCS quận Hồng Bàng, thành phố Hải Phòng.....	45
2.3.1. Thực trạng thực hiện mục tiêu, nội dung chương trình, kế hoạch bồi dưỡng HSG các môn KHTN	45
2.3.2. Thực trạng các phương pháp bồi dưỡng HSG các môn KHTN.....	45
2.3.3. Thực trạng các hình thức tổ chức dạy học bồi dưỡng HSG các môn KHTN	47
2.3.4. Thực trạng kết quả hoạt động bồi dưỡng HSG các môn KHTN.....	49
2.4. Thực trạng về quản lý hoạt động bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên ở trường THCS quận Hồng Bàng, thành phố Hải Phòng.....	50

2.4.1. Thực trạng quản lý kế hoạch hoạt động bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên	50
2.4.2. Thực trạng quản lý nội dung chương trình bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên	52
2.4.3. Thực trạng quản lý hồ sơ, giáo án bồi dưỡng học sinh giỏi các môn Khoa học tự nhiên của giáo viên các trường THCS quận Hồng Bàng.....	55
2.4.4. Thực trạng quản lý việc thực hiện kế hoạch bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên	57
2.4.5. Thực trạng quản lý việc sử dụng đồ dùng, thiết bị dạy học	58
2.4.6. Thực trạng quản lý công tác tự học, tự bồi dưỡng của giáo viên giảng dạy các môn khoa học tự nhiên	61
2.4.7. Thực trạng quản lý việc kiểm tra đánh giá học sinh	63
2.5. Các yếu tố ảnh hưởng đến việc quản lý hoạt động bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên ở trường THCS quận Hồng Bàng, thành phố Hải Phòng	66
2.6. Đánh giá chung về thực trạng việc quản lý hoạt động bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên của hiệu trưởng các trường THCS quận Hồng Bàng, thành phố Hải Phòng	71
2.6.1. Kết quả công tác quản lý hoạt động bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên ở các trường THCS quận Hồng Bàng.....	71
2.6.2. Nguyên nhân thành công, hạn chế trong hoạt động quản lý bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên ở các trường THCS quận Hồng Bàng	73
Tiểu kết chương 2	75
Chương 3: BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI CÁC MÔN KHOA HỌC TỰ NHIÊN Ở TRƯỜNG THCS QUẬN HỒNG BÀNG, THÀNH PHỐ HẢI PHÒNG	76
3.1. Nguyên tắc đề xuất biện pháp	76
3.1.1. Nguyên tắc bảo đảm tính mục tiêu	76

3.1.2. Nguyên tắc bảo đảm tính khoa học	76
3.1.3. Nguyên tắc bảo đảm tính toàn diện và hệ thống	76
3.1.4. Nguyên tắc bảo đảm tính khả thi.....	77
3.2. Các biện pháp quản lý hoạt động bồi dưỡng HSG các môn KHTN ở trường THCS quận Hồng Bàng, thành phố Hải Phòng.....	77
3.2.1. Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức cho CBQL và GV về việc bồi dưỡng HSG các môn KHTN ở trường THCS	77
3.2.2. Biện pháp 2: Tăng cường bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho đội ngũ GV dạy các môn KHTN ở trường THCS.....	78
3.2.3. Biện pháp 3: Đổi mới nội dung, phương pháp bồi dưỡng HSG các môn KHTN ở trường THCS.....	81
3.2.4. Biện pháp 4: Đổi mới hình thức kiểm tra, đánh giá học sinh trong quá trình bồi dưỡng HSG ở trường THCS	83
3.2.5. Biện pháp 5: Tổ chức tốt công tác thi đua khen thưởng đối với GV, HS có thành tích xuất sắc trong hoạt động bồi dưỡng HSG ở trường THCS ...	84
3.2.6. Biện pháp 6: Đảm bảo điều kiện về cơ sở vật chất cho hoạt động bồi dưỡng HSG các môn KHTN ở trường THCS	85
3.2.7. Biện pháp 7: Giao chỉ tiêu HSG các môn KHTN cho Tổ, nhóm và cá nhân ở trường THCS	87
3.3. Khảo nghiệm tính cần thiết và khả thi của các biện pháp được đề xuất	88
3.3.1. Các bước tiến hành khảo nghiệm	88
3.3.2. Kết quả khảo nghiệm.....	89
Tiểu kết chương 3	93
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	94
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	98
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

CBQL	: Cán bộ quản lý
CNTT	: Công nghệ thông tin
ĐTB	: Điểm trung bình
GD & ĐT	: Giáo dục và Đào tạo
GV	: Giáo viên
HS	: Học sinh
HSG	: Học sinh giỏi
KHTN	: Khoa học Tự nhiên
NQ	: Nghị quyết
QĐ	: Quyết định
QLGD	: Quản lý giáo dục
TB	: Thứ bậc
SL	: Số lượng
THCS	: Trung học cơ sở
TS	: Tổng số
THPT	: Trung học phổ thông
TƯ	: Trung ương
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 2.1. Loại hình trường và quy mô trường lớp năm học 2016 - 2017	37
Bảng 2.2. Quy mô phát triển giáo dục THCS Quận Hồng Bàng	38
Bảng 2.3. Thống kê cán bộ quản lý và giáo viên	39
Bảng 2.4. Thống kê trình độ giáo viên THCS quận Hồng Bàng.....	39
Bảng 2.5. Xếp loại học lực của học sinh THCS quận Hồng Bàng năm học 2015 - 2016.....	42
Bảng 2.6. Xếp loại hạnh kiểm của học sinh THCS quận Hồng Bàng năm học 2015 - 2016.....	42
Bảng 2.7. Thống kê tỉ lệ học sinh đỗ vào lớp 10 THPT công lập (năm học 2012 - 2013 đến năm học 2015 - 2016)	43
Bảng 2.8. Các hình thức bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên của giáo viên các trường THCS quận Hồng Bàng, thành phố Hải Phòng	48
Bảng 2.9. Thống kê tỉ lệ học sinh lớp 8, 9 các trường THCS quận Hồng Bàng đạt giải HSG các cấp từ năm học 2012 - 2013 đến nay.....	49
Bảng 2.10. Thực trạng quản lý kế hoạch hoạt động bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên.....	50
Bảng 2.11. Thực trạng quản lý nội dung, chương trình bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên.....	53
Bảng 2.12. Thực trạng quản lý hồ sơ, giáo án.....	55
Bảng 2.13. Thực trạng quản lý việc thực kế hoạch bồi dưỡng học sinh giỏi các môn khoa học tự nhiên của hiệu trưởng	57
Bảng 2.14. Thực trạng quản lý việc sử dụng đồ dùng, thiết bị dạy học.....	59
Bảng 2.15. Thực trạng quản lý công tác tự học, tự bồi dưỡng của giáo viên giảng dạy các môn khoa học tự nhiên	61
Bảng 2.16. Thực trạng quản lý việc kiểm tra đánh giá học sinh	64